

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2014CC519 en 2015CC519b
Zaaknummer Klachtencommissie 2011T575 (1) en (2)

datum uitspraak 30/03/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling) het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

(wijlen) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
hierna te noemen: [naam],
namens deze,
[naam aanvraagster] geboren op [datum],
wonende te [plaats],
handelend als erfgenaam en als gevolmachtigde van de overige
twee erfgenamen van [naam],
hierna te noemen: aanvraagster,
in aanvang bijgestaan door: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden
later bijgestaan door: [naam erfgenaam],

te voldoen door:

de Congregatie van de Broeders van Onze Lieve Vrouw van Lourdes,

gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: Broeders van OLVL,

en

de fraters CMM van Tilburg,

gevestigd te [plaats],
hierna te noemen: Fraters CMM,

gezamenlijk te noemen: verweerders.

1. Verloop van de procedure

Verloop procedure aanvraag m.b.t. broeder [naam 1] (Broeders van OLVL)

1.1 Het eerste aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige in de R.-K. Kerk Nederland is door [naam] bij leven ingediend en door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 1 juli 2014. Met

het aanvraagformulier was meegezonden het advies van de Klachtencommissie d.d. 27 mei 2014 met zaaknummer 2011T575 (1), waarin het seksueel misbruik, gepleegd door wijlen [burgerlijke naam 1] (hierna: broeder [naam 1]) gegrond is verklaard alsmede de brief d.d. 12 juni 2014, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het antwoordformulier is door de griffie eveneens ontvangen.

Bij telefoongesprek van 16 september 2014 heeft mr. Van Schaik voornoemd aan het Meldpunt meegedeeld dat [naam] op [datum] helaas is overleden. Bij brief van 24 november 2014 heeft mr. Van Schaik het overlijden schriftelijk bevestigd en uiteengezet waarom artikel 6 van de Compensatieregeling haars inziens in het onderhavige geval toepassing mist.

Verloop procedure aanvraag m.b.t. frater [naam 2] (fraters CMM)

1.2 Het tweede aanvraagformulier voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een minderjarige in de R.-K. Kerk Nederland is na het overlijden van [naam] ingediend door mr. Van Schaik en door de griffie van de Compensatiecommissie ontvangen op 6 januari 2016. Met dit aanvraagformulier was meegezonden het advies van de Klachtencommissie d.d. 10 november 2015 met zaaknummer 2011T575 (2), waarin het seksueel misbruik, gepleegd door wijlen [burgerlijke naam 2] (hierna: frater [naam 2]) gegrond is verklaard alsmede de brief d.d. 14 november 2015, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het antwoordformulier is door de griffie eveneens ontvangen.

Overig

1.3 Door het indienen van de aanvraagformulieren heeft [naam], en later aanvraagster, aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerders hebben zich aan de Compensatieregeling onderworpen. Alle partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken (voor zover relevant) die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

1.4 Bij geretoureerde en voor akkoord ondertekende brief, ter griffie binnengekomen op 22 maart 2016, hebben de twee overige erfgenamen van [naam], te weten de twee dochters [naam] en [naam], hun moeder mevrouw [naam] (zijnde aanvraagster) gemachtigd tot het mede namens hen indienen van deze aanvraag en het in ontvangst nemen van het in deze procedure te adviseren compensatiebedrag.

2. De vaststaande feiten

De Compensatiecommissie gaat uit van de feiten en omstandigheden die de Klachtencommissie in haar twee onder 1.1 en 1.2 genoemde adviezen uitvoerig heeft vastgesteld. Kort weergegeven en nader beschreven in deze adviezen van de Klachtencommissie, gaat het om het navolgende seksueel misbruik.

seksueel misbruik door broeder [naam 1]

[naam] is op achtjarige leeftijd uit huis geplaatst en kwam samen met twee broers terecht in weeshuis [naam weeshuis] te [plaats]. Broeder [naam 1] was aldaar werkzaam als [functie]. Gedurende de jaren [jaartal] tot en met [jaartal] heeft broeder [naam 1] het lichaam waaronder de geslachtsdelen van [naam] betast. Dit betasten gebeurde zowel boven als onder de kleding van [naam]. Broeder [naam 1] ging met zijn handen in de broekspijp van [naam], teneinde hem te kunnen betasten aan zijn intieme delen.

Ook heeft [naam] zich wel eens moeten uitkleden voor broeder [naam 1] of werd zijn broek naar beneden getrokken. Ook kuste broeder [naam 1] [naam]. Dit seksueel misbruik heeft

zeker vijftien keren plaatsgevonden. [naam] was bij aanvang van het seksueel misbruik 12 jaar oud.

seksueel misbruik door frater [naam 2]

[naam] volgde een opleiding aan de [school] te [plaats]. Frater [naam 2] was hoofd van deze [school]. [naam] is door frater [naam 2] circa vijf keer seksueel misbruikt op momenten dat hij de klas was uitgestuurd en zich moest melden bij frater [naam 2]. Frater [naam 2] ging met zijn hand in de korte broekspijp van [naam] en betastte dan de geslachtsdelen van [naam]. Dit seksueel misbruik heeft -zoals gezegd- ongeveer vijf keer plaatsgevonden, gedurende een periode van vier jaar, te weten in de periode van [jaartal-jaartal]. [naam] was bij aanvang van dit seksueel misbruik 14 jaar oud.

Destijds heeft [naam] niet over het seksueel misbruik durven spreken. Later in zijn leven heeft hij het wel verteld aan zijn echtgenote en dochters. Hij ging gebukt onder gevoelens van schaamte over hetgeen hem was overkomen en het misbruik heeft een grote impact op hem gehad.

Vast staat dat frater [naam 2] op [datum] door het Gerechtshof te [plaats] is veroordeeld tot zes maanden voorwaardelijke gevangenisstraf, met vijf jaar ontzetting uit het onderwijs, wegens ontucht met enkele jongens van 13-15 jaar en twee meisjes, gepleegd in de jaren [jaartal] tot [jaartal].

3. Het bewijs en categorie-indeling

3.1 Het bewijs van seksueel misbruik, van de aard daarvan en van de relevante bijkomende omstandigheden is geleverd door overlegging van de twee niet meer voor bezwaar vatbaar schriftelijke adviezen van de Klachtencommissie, zoals vermeld onder 1.1 en 1.2 waarin de klachten gegrond zijn verklaard, voorzien van de schriftelijke beslissingen van de kerkelijke gezagsdragers van de aangeklaagden tot overname van de desbetreffende adviezen.

3.2 meerdere daders

In de onderhavige aanvraag sprake is van seksueel misbruik verricht door meerdere, te weten twee daders (hierna te noemen: meerdaderschap).

In zijn algemeenheid merkt de Compensatiecommissie in dat kader op dat ieder slachtoffer, ongeacht of het misbruik door één dader of door meerdere daders is gepleegd, aanspraak heeft op één vergoeding en dat deze vergoeding nooit meer bedraagt dan €100.000,--. Blijkens de toelichting op de Compensatieregeling (paragraaf De categorieën, 4e alinea) geldt alleen de hoogste categorie in het geval dat het seksueel misbruik door meerdere daders binnen verschillende categorieën valt.

De Compensatiecommissie ziet geen grond om een slachtoffer dat door meerdere daders is misbruikt meerdere aanvragen te geven en daarmee het plafond binnen een bepaalde categorie te overstijgen, terwijl voor een slachtoffer dat door één dader meerdere keren is misbruikt wel het plafond zou gelden van de desbetreffende categorie. Het enkele feit dat sprake is van misbruik door meerdere daders, ziet de Compensatiecommissie wel als een verzwarende omstandigheid, die in zijn algemeenheid tot uitdrukking kan komen in de categorie-indeling of in het uit te betalen bedrag.

3.3 meerdere daders en verschillende R.K.-instellingen

Het feit dat sprake is van meerdere daders verbonden aan verschillende R.K.-instellingen, doet aan bovenstaande niet af. Ook in die gevallen is de Compensatiecommissie van oordeel dat de totaal te verkrijgen compensatie niet hoger kan zijn dan het maximale bedrag binnen de -gezien de aard van het misbruik- van toepassing zijnde categorie. Een andere regeling van

deze materie zou hebben geleid tot een niet goed uit te leggen ongelijkheid in behandeling van enerzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan dezelfde R.K- instelling enerzijds en anderzijds een slachtoffer van meer daders verbonden aan verschillende R.K- instelling anderzijds.

3.4 Wat de categorie-indeling van het onderhavige seksueel misbruik betreft, merkt de Compensatiecommissie het volgende op. Gelet op de aard en de ernst van het [naam] aangedane seksueel misbruik, te weten het gedurende een langere tijd betasten van intieme delen dat hem bovendien is aangedaan door twee personen, is een indeling in categorie 3 van de Compensatieregeling passend.

4. Toepasselijkheid artikel 6 Compensatieregeling.

4.1 Artikel 6 van de Compensatieregeling luidt - voor zover hier relevant -:

“De echtgenoot of de geregistreerd partner en de kinderen die erfgenaam van het betrokken slachtoffer zijn, hebben gedurende drie jaren na het in werking treden van de Compensatieregeling, of gedurende twee jaren na het overlijden van het betrokken slachtoffer indien dat moment later ligt, toegang tot de Compensatieregeling. Erfgenamen krachtens plaatsvervulling hebben geen toegang tot de Compensatieregeling. De aanspraak van erfgenamen dient door ten minste de meerderheid van hen te worden ingediend. De aanspraak van de erfgenamen is beperkt tot 50% van de aanspraak van het overleden slachtoffer ware hij in leven gebleven. Erfgenamen hebben geen toegang tot artikel 5. [...]”

4.2 Bij brief van 24 november 2014 heeft mr. Van Schaik - kort samengevat - betoogd dat bij voortzetting van de compensatieprocedure na het overlijden van [naam] geen sprake moet zijn van een beperking met 50 % van het uit te keren bedrag. [naam] heeft namelijk (daar waar het de klacht tegen broeder [naam 1] betreft) bij leven een aanvraag ingediend en dit betekent, aldus mr. Van Schaik, dat aanspraak bestaat op een categorie-indeling en een compensatiebedrag, waarvan sprake zou zijn geweest ware [naam] in leven zijn gebleven. Zij baseert zich daarbij op het feit dat de Compensatieregeling spreekt over ‘toegang tot de regeling door de erfgenamen’ en in het onderhavige geval is het [naam] zelf geweest die bij leven de aanvraag tegen broeder [naam 1] heeft ingediend.

4.3 De Compensatiecommissie baseert zich voor de uitleg van artikel 6 op de uitleg die daarover staat vermeld in de Toelichting bij de Compensatieregeling op pagina 8, onderaan, die als volgt luidt:

“Overlijdt het slachtoffer na de uitspraak van de Compensatiecommissie maar voor de betaling, dan kunnen erfgenamen aanspraak maken op de compensatie vermeld in de uitspraak. Er is dan sprake van een verkregen recht dat gewoon vererft.”

Uit deze toelichting valt ‘a contrario’ af te leiden dat in situaties als de onderhavige, waarin de aanvraag (daar waar het klacht tegen broeder [naam 1] betreft) nog is ingediend door het slachtoffer zelf maar die echter overleden is vóórdat de Compensatiecommissie advies heeft gegeven, slechts aanspraak bestaat op 50 % van het nog te adviseren compensatiebedrag.

De Compensatieregeling voorziet, aldus de Toelichting, alleen in een uitzondering op deze beperking van 50% van het te adviseren compensatiebedrag in die gevallen dat de gehele Compensatieprocedure in feite op één formaliteit na, was afgerond. Daarvan was in het onderhavige geval geen sprake.

Dit betekent dat in het onderhavige geval artikel 6 van de Compensatieregeling onverkort van toepassing is op de onderhavige aanvraag met betrekking tot het seksueel misbruik gepleegd door broeder [naam 1], als ook met betrekking tot het seksueel misbruik dat is gepleegd door frater [naam 2] en dat de aanspraak van aanvrager met 50% is beperkt en dat een indeling in categorie 5 geen toepassing kan vinden. Om die reden deelt de Compensatiecommissie de onderhavige aanvraag definitief in in categorie 3.

5. Bedrag financiële compensatie

5.1 De Compensatieregeling kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens [naam] gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een gedeeltelijke materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

5.2 De Compensatieregeling kent, zoals in 3.2 hiervoor uitgelegd, een aparte toekenning die maximaal 50% bedraagt van de aanspraak die het slachtoffer zelf, ware hij in leven gebleven, had kunnen verzoeken met daarbij de begrenzing dat een indeling in categorie 5 niet aan de orde kan zijn. Gelet op de definitieve indeling in categorie 3, waarbij, mede vanwege het meerdaderschap, naar het oordeel van Compensatiecommissie advisering van het maximale bedrag binnen categorie 3, te weten een bedrag van €20.000,-- zou behoren indien [naam] nog in leven zou zijn geweest, dient thans 50% van dat bedrag, te weten een bedrag van €10.000,-- overeenkomstig de onderhavige regeling te worden geadviseerd. Gelet op het aandeel van verweerders in het onderhavige seksueel misbruik komt een verdeling waarbij de Broeders OLVL €7.500,-- betalen en de Fraters CMM een bedrag van €2.500,-- passend voor.

De Compensatiecommissie hecht eraan ten slotte aan op te merken dat zij zich terdege realiseert dat het seksueel misbruik waarbij zowel de lichamelijke als geestelijke integriteit van [naam] door twee daders is geschonden tot ernstige gevolgen heeft geleid zowel voor [naam] als ook voor diens naasten, zoals ook staat verwoord in de beide adviezen van de Klachtencommissie. De onderhavige te adviseren compensatie is mede bedoeld als tegemoetkoming in dit leed van [naam] bij leven waaronder ook de nabestaanden hebben geleden.

5.3 Gelet op artikel 22 van de Compensatieregeling kan een eventuele vergoeding van advocaatkosten in beginsel niet aan de orde zijn, aangezien -wegens de toepasselijkheid van artikel 6 van de Compensatieregeling- geen sprake kan zijn van een (voorlopige) indeling in categorie 5. Gezien het feit dat [naam] in de loop van de onderhavige procedure is overleden (nadat het aanvraagformulier reeds was ingediend), acht de Compensatiecommissie het in dit geval redelijk de kosten van rechtsbijstand, die vrij bescheiden zijn, voor vergoeding in aanmerking te laten komen en wel, gelet op de uiteenlopende ernst van het seksueel misbruik, door de Broeders van OLVL. Mr. Van Schaik heeft daartoe een factuur van €196,63 incl. BTW en kantoorkosten ingediend.

6. Slotsom

6.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling dient te worden ingedeeld in categorie 3 en het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

6.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van aanvraagster tot compensatie finale kwijting te zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

6.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerders en is noch voor aanvraagster (en/of de andere erfgenamen), noch voor verweerders vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

7. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van aanvraagster in categorie 3 en adviseert

- de Congregatie van Broeders van Onze Lieve vrouw van Lourdes om aan aanvraagster een bedrag van €7.500,-- te betalen, en aan de advocaat van aanvraagster een bedrag van €196,63, en
- de fraters CMM van Tilburg om aan aanvraagster een bedrag van €2.500,-- te betalen,

welke bedragen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak aan aanvraagster moeten zijn overgemaakt op bankrekeningnummer [bankrekeningnummer] ten name van mevrouw [aanvraagster].

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. J.M. van de L. en de heer E.S. G., bijgestaan door mr. E.B. S. -van C., griffier, op 30/03/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

Voorzitter